

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1

Titlul proiectului de act normativ

Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului pentru modificarea art. 4 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 60/2020 privind unele măsuri financiare în vederea implementării proiectelor de infrastructură fazate din perioada de programare 2007-2013 și a proiectelor de asistență tehnică, finanțate din fondurile Uniunii Europene aferente perioadei de programare 2014-2020, precum și în vederea elaborării și implementării strategiilor teritoriale integrate în perioada de programare 2021-2027

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii proiectului de act normativ

2.1. Sursa proiectului de act normativ

La nivelul Uniunii Europene (UE), Politica de Coeziune reprezintă una dintre cele mai importante și mai complexe politici comunitare, având ca obiectiv principal reducerea decalajelor economice, sociale și teritoriale între diversele regiuni și statele membre.

În cadrul acestei politici, obiectivele specifice privind creșterea economică și ocuparea forței de muncă sunt susținute prin contribuția fondurilor externe nerambursabile implementate prin bugete multianuale de 7 ani - perioade de programare.

Unul dintre Obiectivele Politicii de Coeziune, conform cu prevederile *Regulamentului (UE) 1060/2021 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de stabilire a dispozițiilor comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune, Fondul pentru o tranziție justă și Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură și de stabilire a normelor financiare aplicabile acestor fonduri, precum și Fondului pentru azil, migrație și integrare, Fondului pentru securitate internă și Instrumentului de sprijin financiar pentru managementul frontierelor și politica de vize* îl reprezintă o Europă mai aproape de cetățeni, prin promovarea dezvoltării durabile și integrate a tuturor tipurilor de teritorii și de inițiative locale.

În acest context, în cadrul Acordului de Parteneriat pentru perioada de programare 2021-2027, adoptat prin Decizia de punere în aplicare a Comisiei C(2022) 5132 din 25.7.2022, România a ales Obiectivul de Politică 5 din necesitatea de a aborda integrat problemele teritoriale și locale, abordare pe care România dorește să o utilizeze pentru asigurarea coeziunii economice și sociale, redresării tendinței de adâncire a decalajelor între regiunile și zonele mai dezvoltate și cele mai puțin dezvoltate, dar și pentru reducerea decalajelor față de alte țări din UE.

Unul din mecanismele prin care se poate realiza această abordare este mecanismul Investițiilor Teritoriale Integrate (ITI). În conformitate cu prevederile *Regulamentului (UE) 1060/2021*, ITI reprezintă un instrument de dezvoltare teritorială care presupune existența

unei strategii de dezvoltare teritorială integrată aferente unui teritoriu desemnat, a unui set de acțiuni care pot fi puse în aplicare pentru atingerea obiectivelor stabilite prin strategie, cu finanțare din mai multe fonduri, sau mai multe programe, sau mai multe priorități ale aceluiași program, precum și asumarea responsabilității pentru gestionarea strategiei teritoriale din partea autorităților sau organismelor teritoriale competente și, prin urmare, asigurarea unor mecanisme de guvernare adecvate.

Utilizarea ITI la nivelul unor microregiuni este necesară pentru a aborda integrat decalajele de dezvoltare identificate între aceste teritorii și media națională, cauzate de dezavantaje economice structurale și profil economic limitat, accesibilitate redusă, sărăcie, populație îmbătrânită și exod demografic spre orașele mari, număr de locuri de muncă în scădere, sistem de educație și formare profesională nealiniat cu potențialul economic al zonei, lipsa utilităților publice de baza.

2.2. Descrierea situației actuale

a) *Sustinerea costurilor de funcționare a Asociațiilor de Dezvoltare Intercomunitară ITI*

Prin Legea nr. 176/2020 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 60/2020 privind unele măsuri financiare în vederea implementării proiectelor de infrastructură făcute din perioada de programare 2007-2013, finanțate din fondurile Uniunii Europene aferente perioadei de programare 2014-2020, a fost instituit Programul național pilot de descentralizare prin dezvoltarea teritorială integrată ITI.

Legea nr. 302/2021 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 60/2020 privind unele măsuri financiare în vederea implementării proiectelor de infrastructură făcute din perioada de programare 2007-2013, finanțate din fondurile Uniunii Europene aferente perioadei de programare 2014-2020) prevede că în vederea implementării ITI, Agențiile de Dezvoltare Regională acordă asistență tehnică și financiară asociațiilor de dezvoltare intercomunitară înființate în acest scop.

În Acordul de parteneriat pentru perioada de programare 2021-2027, în urma unui amplu și fundamentat proces de negociere cu Comisia Europeană, sunt prevăzute patru ITI-uri, respectiv pentru următoarele microregiuni:

- Delta Dunării - în care vor fi continuate investițiile și intervențiile care contribuie la implementarea direcțiilor de acțiune identificate în Strategie și la obiectivele de mediu și climă asumate la nivel european,
- Valea Jiului - zonă minieră aflată în proces de trecere către utilizarea de energie curată, proiect pilot în cadrul Platformei Regiunilor Carbonifere în Tranziție,
- Țara Făgărașului – microregiune preponderent rurală o pondere semnificativă a zonelor defavorizate,
- Moții, Țara de Piatră - zona montană preponderent rurală, cu decalaje demografice majore față de media națională.

Pentru implementarea ITI, este necesară existența unei structuri locale de guvernare, reprezentată prin Asociația de Dezvoltare Intercomunitară ITI.

Urmare procesului de negociere cu Comisia Europeană, s-a agreat ca asigurarea funcționării și a capacității administrative a ITI incluse în Acordul de Parteneriat să fie

realizată prin Programul Asistență Tehnică 2021-2027, care prevede finanțarea costurilor operaționale ale Asociațiilor de Dezvoltare Intercomunitară ITI. Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene îndeplinește rolul de Autoritate de Management pentru Programul Asistență Tehnică 2021-2027.

În acest context, este necesară modificarea prevederii privind suportarea acestor costuri, conform cu rezultatele negocierilor cu Comisia Europeană.

În absența acestei modificări, finanțarea mecanismului ITI, așa cum a fost asumată prin Acordul de Parteneriat și prin Programele 2021-2027 nu poate fi realizată, periclitându-se accesul la finanțare al Asociațiilor de Dezvoltare Intercomunitară ITI și funcționarea acestora în sprijinul implementării Strategiilor ITI și al intervențiilor integrate finanțate din Programele 2021-2027 prin alocări dedicate.

Având în vedere demararea procesului de implementare a Programelor 2021-2027, se impune modificarea în regim de urgență a prevederilor privind asigurarea sumelor necesare pentru asistența tehnică și financiară în vederea implementării ITI, prin înlocuirea ADR cu Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene, astfel încât să se poată asigura funcționarea și capacitatea administrativă a celor patru ITI-uri incluse în Acordul de Parteneriat prin Programul Asistență Tehnică 2021-2027, precum și sprijinul pentru elaborarea / actualizarea strategiilor propuse pentru utilizarea ITI.

La nivelul Programelor 2021-2027 procesul de lansare a apelurilor de proiecte, inclusiv a celor cu alocări dedicate ITI este în stadiu avansat, iar accesul la finanțare în cadrul acestor apeluri este condiționat de avizarea proiectelor din partea Asociațiilor de Dezvoltare Intercomunitară ITI. Fără asigurarea costurilor de funcționare pentru aceste Asociații este periclitat întregul mecanism de accesare a finanțărilor dedicate teritoriilor ITI.

În absența modificării sursei de finanțare pentru asistența tehnică și financiară în vederea implementării ITI, lansarea apelurilor de proiecte care vizează asistența tehnică pentru ITI nu poate fi demarată, ceea ce poate determina întâzieri în procesul de implementare a intervențiilor ITI și implicit în gradul de absorbție a fondurilor.

Având în vedere faptul că Autoritățile de Management au demarat deja pregătirea evaluării intermediare a Programelor în acord cu articolul 18 din Regulamentul 1060/2021, implementarea intervențiilor ITI nu mai poate fi amânată, astfel încât în cadrul evaluărilor intermediare elaborate în anul 2024 să poată fi evidențiate inclusiv progresele înregistrate în implementarea ITI aprobate la nivelul AP, condiție esențială pentru continuarea finanțării mecanismului ITI și pentru extinderea acestuia și la nivelul altor regiuni cu nevoi specifice pentru dezvoltarea teritorială integrată.

b) Elaborarea/actualizarea de noi Strategii ITI

Legea nr. 302/2021 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 60/2020 privind unele măsuri financiare în vederea implementării proiectelor de infrastructură făcute din perioada de programare 2007-2013, finanțate din fondurile Uniunii Europene aferente perioadei de programare 2014-2020) prevede 10 ITI-uri în cadrul Programului-pilot de descentralizare pentru dezvoltare teritorială integrată, conform modificării alin (7) al art. 4.

Având în vedere că pe parcursul procesului de elaborare a documentelor programatice 2021-2027, au fost formulate solicitări de includere la finanțare prin programele 2021-2027

și a unor ITI (altele decât cele 4 incluse în Acordul de parteneriat), Programul Asistență Tehnică 2021-2027 prevede oportunitatea finanțării procesului de elaborare a noii Strategii ITI, în cadrul acțiunii dedicate: *Sprijin pentru elaborarea altor Strategii ITI și pentru operaționalizarea ADI ITI aferente*. Totodată, ulterior finalizării procesului de programare, au fost transmise o serie de solicitări de includere la finanțare și a altor microregiuni care nu sunt cuprinse în Legea nr. 302/2021 prin mecanismul ITI.

Includerea la finanțare de noi instrumente teritoriale integrate (în baza strategiilor finanțate din Programul Asistență Tehnică) va fi posibilă în contextul rezultatelor evaluărilor intermediare realizate pentru fiecare Program, conform art. 18 (Evaluarea intermediară și cuantumul de flexibilitate) conform cu prevederile Regulamentului (UE) 1060/2021.

În acest context, este necesară actualizarea listei ITI-urilor conform cu rezultatele negocierilor cu Comisia Europeană și luând în considerare solicitările formale transmise către Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene.

La propunerea Ministerului Investițiilor și Proiectelor Europene, în calitate de coordonator național al procesului de programare a fondurilor externe nerambursabile aferente Politicii de Coeziune, inclusiv prin prisma atribuției de coordonare a implementării și monitorizării mecanismelor ce asigură abordări integrate în utilizarea fondurilor ESI pentru dezvoltarea teritorială, a fost instituit prin Decizia Prim-Ministrului nr. 118/18.05.2023, Comitetul pentru Coordonarea Investițiilor Teritoriale Integrate (CC ITI), prin implicarea tuturor instituțiilor centrale cu rol în dezvoltarea programului-pilot de descentralizare pentru dezvoltare teritorială integrată 2021-2027: Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene, Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației, Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, Secretariatul General al Guvernului. Rolul acestui Comitet este de a asigura atât mecanismul de coordonare a Investițiilor Teritoriale Integrate, cât și mecanismul de selecție a noilor strategii ITI. În urma discutării noilor solicitări de a finanța Strategii ITI, Comitetul a decis demararea modificării cadrului legislativ.

Alinierea cadrului legal cu deciziile CC ITI se impune a se realiza cu prioritate, având în vedere nevoia punerii în practică a mecanismului de implementare a ITI, precum și a mecanismului de propunere a noi ITI - mecanisme asigurate la nivelul acestui for decizional inter-instituțional (CC ITI).

2.3. Schimbări preconizate

În vederea acordării de sprijin financiar din fonduri externe nerambursabile pentru elaborarea Strategiilor subsecvente mecanismului de coordonare și implementare a instrumentului Investițiilor Teritoriale Integrate, este necesară modificarea cadrului legislativ astfel încât să fie aliniat cu prevederile programelor adoptate de Comisia Europeană.

Prin modificările propuse:

- ✓ vor putea fi susținute costurile pentru asigurarea funcționării și a capacității administrative a celor patru ITI-uri incluse în Acordul de Parteneriat prin Programul Asistență Tehnică gestionat de Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene. Prin urmare, a fost înlocuită prevederea referitoare la finanțarea de către Agențiile de Dezvoltare Regională cu referința la Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene.

În absența asigurării acestor costuri, se înregistrează întâzieri în implementarea fondurilor alocate acestor ITI-uri, nu pot fi realizate obiectivele asumate prin Programe

și prin Strategiile ITI. De subliniat, în acest context, că de performanța implementării celor patru ITI-uri depinde includerea la finanțare prin Programe și a altor ITI-uri.

- ✓ se clarifică modul de finanțare a elaborării sau actualizării strategiilor teritoriale integrate propuse pentru aplicarea instrumentului ITI, din sursele proprii ale asociațiilor constituite pentru implementarea ITI sau prin Programul Asistență Tehnică 2021-2027, în limita fondurilor disponibile.
- ✓ se actualizează lista ITI-urilor, conform cu rezultatele negocierilor cu Comisia Europeană, precum și urmare solicitărilor formulate de alte microregiuni.

3. Alte informații

Nu au fost identificate

Secțiunea a 3-a

Impactul socioeconomic

3.1 Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3.2 Impactul social

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3.3. Impactul asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului .

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3.4. Impactul macroeconomic

3.4.1 Impactul asupra economiei și asupra principalilor indicatori macroeconomici

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3.4.2 Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect

3.5. Impactul asupra mediului de afaceri

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect

3.6 Impactul asupra mediului înconjurător

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3.7. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva inovării și digitalizării

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect

3.8 Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva dezvoltării durabile

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3.9. Alte informații

Nu au fost identificate

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani), inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri

- În mii lei (RON)						
Indicatori	Anul curent	Următorii 4 ani				Media pe 5 ani
1	2	3	4	5	6	7
4.1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) bugetul de stat, din acesta: (i) impozit pe profit (ii) impozit pe venit						
b) bugete locale: (i) impozit pe profit						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat (i) contribuții de asigurări						
d) alte tipuri de venituri (Se va menționa natura acestora.)						
4.2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta: (i) cheltuieli de personal						

(ii) bunuri și servicii						
b) bugete locale: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii						
d) alte tipuri de cheltuieli (Se va menționa natura acestora.)						
4.3. Impact financiar, plus/minus, din care: a) buget de stat	-					
b) bugete locale	-					
4.4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
4.5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
4.6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare						

4.7. Prezentarea, în cazul proiectelor de acte normative a căror adaptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, a următoarelor documente:

a) fișa financiară prevăzută la art. 15 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, însoțită de ipotezele și metodologia de calcul utilizată;

Nu este cazul

b) declarație conform căreia majorarea de cheltuială respectivă este compatibilă cu obiectivele și prioritățile strategice specificate în strategia fiscal-bugetară, cu legea bugetară anuală și cu plafoanele de cheltuieli prezentate în strategia fiscal-bugetară.

Nu este cazul

4.8. Alte informații

Nu au fost identificate

Secțiunea a 5-a

Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

5.1. Măsurile normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ

Nu este cazul

5.2. Impactul asupra legislației în domeniul achizițiilor publice

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect

5.3. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația UE (în cazul proiectelor ce transpun sau asigură aplicarea unor prevederi de drept UE)

5.3.1. Măsurile normative necesare transpunerii directivelor UE

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect

5.3.2. Măsurile normative necesare aplicării actelor legislative UE

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect

5.4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect

5.5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente asumate

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect

5.6. Alte informații

Nu au fost identificate

Secțiunea a 6-a

Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

6.1. Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea actelor normative

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

6.2. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

6.3. Informații despre consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale

Având în vedere obiectul proiectului de act normativ, precum și faptul că procesul de constituire a noi ITI vizează autoritățile publice locale, va fi realizată procedura de consultare în conformitate cu prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ și Hotărârea Guvernului nr. 635/2022 privind Procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative.

Proiectul a fost transmis spre punct de vedere structurilor asociative prin adresa nr. 641/RNS/29.09.2023.

Uniunea Națională a Consiliilor Județene (UNCJR) a transmis o propunere de modificare prin adresa nr. 3299/05.10.2023.

Asociația Municipiilor din România a comunicat punct de vedere prin adresa nr. 119/12.02.2024.

6.4. Informații privind puncte de vedere/opinii emise de organisme consultative constituite prin acte normative

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

6.5. Informații privind avizarea de către:

a) Consiliul Legislativ: proiectul prezentului act normativ a fost avizat de Consiliul Legislativ prin avizul nr. 192/2024.

b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării

c) Consiliul Economic și Social

d) Consiliul Concurenței

e) Curtea de Conturi

6.6. Alte informații

Se va solicita punctul de vedere al următoarelor autorități: Curtea de Conturi a României, Autoritatea de Audit din cadrul Curții de Conturi a României.

Autoritatea de Audit din cadrul Curții de Conturi a României a transmis faptul că nu sunt observații, prin adresa nr. 202086/D.V./06.10.2023.

Curtea de Conturi a României a transmis faptul că nu sunt observații, prin adresa nr. 65691/11.10.2023.

Secțiunea a 7-a

Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ

7.1. Informarea societății civile cu privire la elaborarea proiectului de act normativ

Prezentul proiect de act normativ respectă prevederile art. 7 alin. (13) din Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată, având în vedere urgența asigurării unor condiții de finanțare echilibrate în accesarea fondurilor aferente Politicii de Coeziune și a fost publicat în dezbatere publică pe pagina de internet a Ministerului Investițiilor și Proiectelor Europene la data de 28.09.2023.

Consecința negativă pe care o poate avea neadoptarea prezentei ordonanțe de urgență este persistența unui cadru legal dezechilibrat în domeniul finanțării ITI-urilor.

7.2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect

7.3. Alte informații

Nu au fost identificate

Secțiunea a 8- a

Măsuri privind implementarea, monitorizarea și evaluarea proiectului de act normativ

8.1. Măsuri de punere în aplicare a proiectului de act normativ

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect

8.2. Alte informații

Nu au fost identificate

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului pentru modificarea art. 4 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 60/2020 privind unele măsuri financiare în vederea implementării proiectelor de infrastructură fazate din perioada de programare 2007-2013 și a proiectelor de asistență tehnică, finanțate din fondurile Uniunii Europene aferente perioadei de programare 2014-2020, precum și în vederea elaborării și implementării strategiilor teritoriale integrate în perioada de programare 2021-2027, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.

The seal of the Government of Romania is circular, featuring the coat of arms of Romania in the center. The text "ROMANIA" is at the top and "GUVERNUL ROMÂNIEI" is at the bottom.
PRIM-MINISTRU
A grey rectangular box redacts the name of the Prime Minister.
ION-MARCEL CIOLACU

